

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 555-9500

VOL LXXII Kaina 15 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 11, 1977 Nr. 187

Belgradas teikia maža vilčių

Dėl darbotvarkės rudens konferencijai sugaištos septynios savaitės

Belgradas. — Džiaugdamiesi bent pašalinę procedūros kliūčių kalnus, 34 kraštų ir Vatikano atstovai pagaliau pareiškė jau pasirodę kalbėti apie saugumą, bendradarbiavimą ir žmogaus teises. Daugelis, kurie labiausiai laukė ir tebelaukia žmogaus teisių atstatymo savo kraštuose, jau abejoja, ar to bus sulaukta.

Paruošiamoji fazė Belgrado konferencijos, suaukta Europos saugumui ir bendradarbiavimui svarstyti, baigėsi dėl to, kad oficialūs vertėjai išvyko atostogų, sako "NYT".

Visą konferencijos laiką buvo jaučiamas neišmatuojamo tolio įspūdis tarp naujutėlio, vėliavomis papuošto Savos konferencijų centro ir asmeninių politinio persekiojimo tragedijų, kurioms pašalinti konferencija dalinai buvo sukiesta.

Savaitė po savaitės tęsėsi monotoniškos, migdančios kalbos, nė kiek nepriartėdamos prie sutarimo dėl darbotvarkės rudens plenumo konferencijai. Laikui baigiantis, įvyko maža krizė posėdžio metu, sukiesto rusų, amerikiečių ir kelių kitų atstovų vienai klūčiai nugalėti. Sovietų atstovas Juli M. Vorontsov nustebino savo kolegas

piktu pagrasinimu dar keliau šikasti savo pozicijoje. Jo tonas ypač nustebino tuos, kurie jį pažinojo kaip paprastai nuotaukį ir šilkinį diplomata, laisvai kalbantį angliskai.

Kaviaras padėjo

Bet įtampa atsileido ir krizė praėjo vakarienių metu, kurią suruošė sovietų ambasadorius Jugoslavijai Vladimir I. Stepanov. Svečių tarpe buvo Amerikos ambasadorius Lawrence S. Sagleburger, Juli Vorontsov ir Amerikos delegacijos vadovas konferencijai Albert W. Sherer Jr. Kertant kaviarą ir vis jį nuplaunant, ginčas bent kiek sumažėjo, kai buvo pranešta, kad rusai pagaliau sutiko pradėti plenumo konferenciją, jei neužsitačius baigimo dienos.

Amerikiečiams ši nuolaida buvo labai svarbi. Ji priėmus, greit buvo susitarta kitais klausimais. Kitą dieną ši aklavietė formaliai buvo panaikinta. Sherer ir Vorontsov, draugiškai priešininkai Belgrade ir Genevoje, šypsodamiesi pozavo fotografams. Kai rusas nusisuko eiti savais keliais, Sherer šaukė jam: "Sudie, Juli! Smagių atostogų!"

Pasilikio klausimas, ar liko iš

to viso kas renkšmingesnio, negu daug kalbų ir susuktų, dvi-prasmė darbotvarkė. Konferencija prasidėjo birželio 15 su iškilėmis ir didelėmis viltimis. Ar ji daug padės kovotojams už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje?

Rusų ilgų metų pastangos

Helsinkio konferencija įvyko svarbiausia dėl to, kad rusai ilgus metus dėjo pastangas priversti Vakarus formaliai ratifikuoti po Antrojo pasaulinio karo esamas sienas. Karo metu ir po rusai prarijo kitas valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją ir prisijungė didelės dalis kitų valstybių — Suomijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos. Mainais už formalų Vakarų jai pripažinimą šių pasisavintų valstybių ir kitų didelių sričių Maskva nenoromis sutiko svarstyti ir kitus klausimus, tarpe jų ir bendrą pareiškimą, remiantį žmogaus teises, laisvę važinėti iš vienos valstybės į kitą ir laisvą žinioms pasikeitimą. Be to, Maskva dar nusileido ir sutiko sukiesti Belgrado konferenciją, kurioje dalyviai įvertintų Helsinkio nutarimų įvykdymą.

(Bus daugiau)

Diocletiano rūmai iš 4-to amžiaus Split mieste Dalmacijoj, Jugoslavijoj, turistų labai lankoma vieta

Jokių kalbų su palestiniečiais

Jeruzalė. — Izraelio premjeras Menahem Begin suruošė priėmimo valstybės sekretoriui Vance jį pagyrė už pastangas Vid. Rytuose atstatyti taiką, bet apie palestiniečius jis pasilieka tos pačios nuomonės. Su PLO jie niekad nekalbės ir nesiderės. Juos sulygino su naciais.

Vance, atskėdamas jį jo kalbą palestiniečių klausimo nepalietė.

Jeigu Genevos konferencija ir pavyks susaukti, tai užsienio reikalų ministeris Moshe Dayan paskelbė Izraelio sąlygas taikai:

1. Vakariniam Jordano krante jokios nepriklausomos Palestinos valstybės,
2. Į 1967 metų sienas Izraelis nepasitrauks.
3. Jokio laikino susitarimo ar laipsniško pasitraukimo,
4. Pilnos taikos sutartys su arabų valstybėmis,
5. Derybos tik su valstybėmis, ne su organizacijomis, tokiomis, kaip PLO.

P. Afrika turės A bombą?

Maskva. — Sovietai tvirtina, kad Pietų Afrika greit turės atominę bombą ir ragina imtis tarptautinių priemonių nuo to sulaikyti.

Pirmą kartą istorijoj Hollywoodas pagamino islamišką filmą apie Mahomedą. Muzulmonams filmas labai nepatiko, jie tebeužsisiautis visur protesto demonstracijos ir klaido filmo rodytą. Nuotraukoj viena ištrauka iš filmo su aktorais Anthony Quinn (deš.) ir Robert Brown.

TIJUANOJ LAUKIA 200 TŪKST. NELEGALIŲ IMIGRANTŲ

Tijuana, Meksika. — Tijuanoje, susirinkę laukia pereiti sieną apie 200,000 ar 250,000 meksikiečių, rašo "NYT". Nori patekti į Ameriką, anksčiau negu Kongresas suteiks nelegaliems imigrantams amnestiją. Profesionalams kontrabandininkams pasirodę sumokėti po 250 dolerių už prašymą įsivaikinti per sieną ir jį atgabinti į Los Angeles.

Už kitus 300 ar 400 dolerių kontrabandininkai parūpina netikrus dokumentus, — socialinio draudimo korteles, darbų pažymėjimus, kvitus, sąskaitų apmokėjimus ir kt. Tokie dokumentai apsaugo nuo suėmimo.

Kontrabandininkai ("Polleros") per sieną imigrantus paprastai perveža naktį, nuveda į krūmais apaugusias vietas, netaiko gerą progą. Ten jau laukia sunkvežimiai, kurie mažiausiai imigrantus ir nuveža būrį ateivių 137 mylias, į Los Angeles.

Sihanoukas namų arešte

Bangkokas. — Kambodijos princas Sihanoukas ir jo žmona Monika praktiškai yra namų arešte Phnom Penh, sakoma Tajuje. Siunčiamas jo adresu paštas paprastai grįžta. Paskutiniame oficialiam pranešime, paskelbtame prieš 15 mėnesių, pasakyta, kad jis gauna 8,000 dolerių pensiją.

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Dekolonizacijos komitetas paskelbė vienbalsiai priimtą rezoliuciją, reikalaujančią pilno Rodezijos boikoto. Reikalaujama nepalaikyti nei pašto, telegrafo, radijo ar kitų komunikacijos ryšių.

Ottawa. — Kanados premjeras Pierre Trudeau pritarė antros vėzdžių linijos tiesimui iš Alaskos į Ameriką, natūralioms dujoms. Linija eitų per Yukoną, Br. Columbiją ir Albertą.

Imigrantai susiduria ir su nematytais pavojais. Prie sienos maišosi ir gaujos "bandidos", kurie nujaudina, kad kiekvienas, noris patekti į Ameriką, turi ir šiek tiek pinigų. Nelaiminguosius dažnai ne tik apiplošia, bet ir nužudo.

Kiekvieną naktį per sieną pereina apie 3,500 meksikiečių. Iš jų nuo 900 iki 1,200 būna sugauti ir sugrąžinami. Amerikiečiai nuo birželio mėnesio sustiprino sienos apsaugą, atsiuntė 100 naujų agentų, 17 autovežiminių su radijo įrengimais, dar vieną helikopterį. Infraraudonais spinduliais sekamas judėjimas ir naktimis, įrengti elektroniniai pranešėjai.

Kai Tijuana negali sutalpinti net garazuose ar parkuose ketvirtį milijono, ir kai Amerika sustiprino sienos apsaugą, imigrantai pradėjo traukti toliau į rytus. Ieško silpnųjų vietų Arizonos, N. Meksikos ar Texas pasieny.

Lošimų namų pelnas

Carson City, Nevada. — Nevada lošimų namuose savininkų pelnas perėjais metais buvo nemažas. Lošėjai paliko 1.4 bil. dolerių. Iš tų sumų valstija gavo ne taip labai daug — 71.5 mil. dolerių.

Addis Ababa. — Etiopija laimėjo diplomatiškai, kai Afrikos valstybių organizacija pripažino, kad Ogaden dykuma turi priklausyti Etiopijai, ne Somalijs.

Somalijs sako, jog 90% šios teritorijos jau valdo somaličiams giminingi sukilėliai.

Į EDAINIAI. — Ok Lietuvos spauda rašo, kad "Rytų aušros" kolchozas Labūnavoj, Kėdainių rajone, laimėjo pirmą vietą respublikoje gyvenamųjų namų statyboje, jų išdėstyme ir sugebėjimu prisitaikyti prie gamtovaizdžio. Statybinių ir planuotojų pavardės visos lietuviškos.

Prancūzijos kairieji suskilę

Paryžius. — Prancūzijos kairysis blokas negali sutarti dėl atominių ginklų. Socialistai pritaria atominių ginklų reikalui, bet komunistai priešinasi. Visi duomenys rodo, kad kitų metų rinkimuose į parlamentą gali laimėti kairieji ir tam ruošiasi. Komunistai nori išsiaiškinti, kokios politikos laikytųsi socialistai vienu ar kitu klausimu.

Išveiviai prieš Aminą

Lusaka. — Ugandos išveiviai, nežūrint politinių pažiūrų, sutarė bendromis jėgomis veikti ir nuversti diktatorių Idi Aminą. Ugandiečių suvažiavimą globojo Zambijos vyriausybė.

Sovietijoj už galvojimą dar nebaudžiama

Maskva. — Sovietų žinių agentūra "Novosti" panoro atremti visam pasauliui žinomą faktą, kad Baltosios jūros kanale, į angiantį Baltąją ir Baltijos jūras, iškastie tie, kurie nesutinka su partijos linija. Agentūra pridėjo, kad "Sovietų Sąjungoje niekas nebaudžiamas už tai, ką jis galvoja". Vadinas, KGB minčių sukontroliuoti dar negali.

Nori paleisti Hessą

Bonna. — Vakarų Vokietija yra gavusi valstybės sekretoriaus Vances užtikrinimą, kad Amerika pritaria vokiečių prašymui iš kalėjimo paleisti paskutinį Niurenberge nuteistą kalinį Rudolfą Hessą. Ar pavyks jį išleisti, tai kitas klausimas, nes tam priešinasi sovietai.

Komunistai prieš neutrono bombą

Berlynas. — 28 šalių komunistų partijų atstovai, susirinkę Rytų Berlyne, kreipėsi į Ameriką, siūlydamos negaminti neutrono bombos. Paskelbtam oficialiam pranešime yra vardai Amerikos, Kanados, sovietų, ispanų, prancūzų, italų partijų, bet kažkodėl nėra nei rumunų, nei jugoslavų.

Cohen, neutrono bombos išradėjas

KALENDORIUS

Rugpjūčio 11: Tiburtas, Kla-ra, Putvinas, Porutė.
Rugpjūčio 12: Gracilijus, Hilarija, Danguolis, Laimė.
Saulė teka 5:53, leidžias 7:58.

ORAS

Dalinai saulėtai, vėsiu ir sausia, apie 80 laipsnių.

PASIRUOŠIMAS BELGRADO KONFERENCIJAI

PASITARIMAI NEW YORKE

Dr. Domas Krivickas, Lietuvos žmogaus teisių komisijos pirmininkas, lankėsi New Yorke ir liepos 26 tarptautinės Lietuvos padėties ir lietuvių žmogaus teisių memorandumo reikalais tarėsi su Vilko tarybos pirmininku V. Vaitiekūnu. V. Vaitiekūno pakviestas, dr. Krivickas artimiausiam Vilko tarybos posėdžiui padarys pranešimą apie Lietuvos žmogaus teisių komisijos darbus, apie politines nuotakas Europoje ir apie įvairių tautų organizacijų konferencijas žmogaus teisių reikalais.

Liepos 27 tartasi Lietuvos katalikų tarnybos įstajoj. Dalyvavo dr. Krivickas, kun. K. Pugevičius (jis vadovauja Lietuvos katalikų tarnybai ir yra

Lietuvių žmogaus teisių komisijos narys) ir Vilko valdybos narys B. Bieliukas. Susitarta parašyti ir iki rugsėjo vidurio išleisti leidinį anglų kalba apie lietuvių tikėjimo teisių laizymą okupuotoje Lietuvoje.

Liepos 27 vakare Vilko pirmininko dr. J. K. Valiūno namuose įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo dr. Krivickas ir Vilko valdybos nariai: dr. Valiūnas, dr. B. Nemickas ir B. Bieliukas. Pasinformuota apie Lietuvos žmogaus teisių komisijos atliktus ir dirbamus darbus, išdiskutuotas ir sutartas dr. Krivicko paruošto politinio memorandumo galutinis tekstas. Tinkamu laiku memorandumas bus įteiktas Belgrado konferencijos valstybių vyriausybėms. (E).

Keistas komunikatas

Tripoli. — Lenkijos ambasada Libijoje paskelbė komunikatą, sakydama, jog joks Lenkijos pilietis Libijoje nėra nukentėjęs nei jam gresia koks nors pavojus.

Manoma, kad toks keistas komunikatas turi ryšių su penkių dienų Libijos ir Egipto susišaudymu. Užsienio spauda rašė, kad libiečių karių eilėse buvo nemaža sovietų patarėjų, ir keli jų buvo nušauti.

Lietingas oras Lenkijoj

Varšuva. — Iš lenkų spaudos matyti, kad šių metų derliaus nuėmimas vyksta sunkiai, oras labai lietingas, mašinos įklimsta laukuose, nuplauti jauval negali išdžiūti.

Atletams neleis rūkyti

Maskva. — Sovietų fizinės kultūros komitetas 1980 olimpiados metu savo atletams uždraus rūkyti. Nebus galima nei rūkyti ar pardavinėti rūkalų ir olimpiados miestely.

Vatikanas. — Rugpjūčio 7 d. mirė kardinolas Dino Staffa, 71 metų, italas, kanonų teisės ekspertas ir Apaštalių Sosto Aukščiausiojo tribunolo pirmininkas.

Kardinolų dabar yra 134. Iš jų jaunesnių nei 80 metų, kurie turi teisę reikalui esant rinkti popiežių, yra 118.

Pekinas. — Kinijos vicepremjeras Li Hsien-nien priėmė Amerikos Rytų įstaigos vadovą, neoficialų ambasadorių Leonardą Woodcock.

NUOBODULIO EPIDEMIJA

Psichologai skelbia, kad mes vis daugiau norime iš gyvenimo, kad krašte tiesiog siaučia nuobodulio epidemija, kad ieškom, kaip iš nuobodulio išbėgti, ir stengiamės savo gyvenimą praskaidrinti įvairiausiomis priemonėmis. Ir vien dėl to daugėja vandalizmo reiškinių, nes tas viskas daroma tik dėl linksnumo, nuodijamės narkotikais, svaiginamės alkoholiu, ryjame visokias nervams raminti tabletes, stengiamės vienaip ar kitaip sukombinuoti mažas atostogas. Ir keisčiausia, kad žmogus šiandien serga nuoboduliu, kada čia yra aukščiausias gyvenimo standartas, kada gyvename liuksuose, kada siūloma tūkstančiai įvairiausių pramogų. Šiandien amerikiečiai moka nugalėti sunkumus, tačiau nežino, ką veikti su laimėjimais.

Psichologai sako, kad nuobodulys didėja dar ir todėl, kad vis labiau įvairios profesijos specialistai nebeatenkinti siauros apimties darbu, kuris yra nebeįvairus ir todėl varginantis. Kiti psichologai teigia, kad žmonės per daug nori iš gyvenimo, labai daug iš jo tikisi ir reikalauja, o pats gyvenimas tiek daug duoti negali, nes visur yra ribos. Visa tai liečia, gal ne tike daug, ir lietuvių.

Lietuviai tam tikra prasme yra išskirtinė padėtyje, nes šalia savo tiesioginio darbo turi daugybę kitų pašalinių įsipareigojimų. Jeigu amerikiečiai dažnai apsiriboja vienu, kitu parengimu ar kokio klubo suejimu, tai lietuviai bent didesnėse kolonijose turi eiti į vienokius ar kitokius mišėjimus, koncertus, liutuanistinių mokyklų parengimus. Ir visa tai prasminga veikla padeda įprasminti kasdieninį gyvenimą. Mūsų gausūs pasirodymai, parodos, teatriniai renginiai, kultūrinės vakaronės suteikia kasdienybę įvairumą ir džiaugsmą. O jei daugelis dar esame įsijungę ir patys kokiais organizacijoms ir klubams, jei dirbame balte ar kitose organizacijose, jei esame chorų nariai, mūsų kasdienybė suklebėja, pasidaro įvairesnė, ir mes pabėgame nuo tos nuobodulio ligos, kurią serga amerikiečiai.

Psichologai siūlo amerikiečiams tai, ką mūsų lietuviai patys gerai žino, kokį nors pašalinį užsiėmimą. Siūlo domėtis kokia nors veikla, turėti kokį pomėgį, būti draugiški su kitais ir vengti vienišumo. Iš kitos pusės, siūlo stengtis būti entuziastingu, linksmu, bet taip pat nebijoti ir asarų, nes niekas taip žmogui nenkenkia kaip neįjautrumas. Miegas ir perdėtas poilsis kaip tik dar daugiau užkrečia nuoboduliu, kad labiau žmogus pasidaro viskam abejingas, be jokio gyvenimo džiaugsmo ir geismo. Ir kad to džiaugsmo būtų, nuoboduliu sergančioms amerikiečiams siūloma įvairių receptų, bet jie daugiau ar mažiau vienodi.

Neseniai kolumnistė Landers paskelbė tuo reikalu vienos skaitytojos raštą, kuriame ji pataria

Spaudoj ir gyvenime

APIE ĮDOMŲ GAMTOS REIŠKINIŲ

Okup. Lietuvoje leidžiamas "Mūsų Gamtos" žurnalas š. m. Nr. paskelbė apie įdomų ir retą gamtos reiškinį Lietuvoje šį pavasarį. MGR rašo:

"Balandžio 12 ir 13 dienomis teko stebėti nepaprastą gamtos reiškinį. Nuo smarkaus apledėjimo trūkinio telefonų ir elektros laidų, lūžo gelžbetoniniai stulpai, o ypač nukentėjo augalija. Toms dienoms pavakary lankiausi Vilniaus Antakalnio ir Kirtimų miškuose. Keliai arba taku ten praėiti nebuvo įmanoma, nuo apledėjimo daugiausia lūžinėjo pušaičių ir eglių viršūnės. Jauni berželiai, lazdynai savo vir-

šūnes atrėmė į žemę, o dideli beržai lūžo pusiau, eglės ir pušys virto su šaknimis. Gamtoje įvyko kažkas nepaprasta. Nesigirdėjo net paukščių balsų, gal jie išsigąsio pasislėpė. Ledo kevalų padengtos medžių šakos, jis grynas kaip kristalas, pro jį gerai matomi eglių spygliai ir liepos šakutės pumpurai. Atsargiai supakavau į plastmasinį maišelį pušies, eglės ir liepos ledo kiaučiukus padengtas šakelėmis. Parsivežęs į namus, nuo kiekvienos šakutės nutirpinau ledus ir vandenį, pasveriu, o paskui pačias šakelės. Pušies šakelė sunki kaip vynuogių kėkė, išdriusio vandens svoris 740

MES „REFORMUOJAME“ MOKYKLAS

O reikia jas plėsti ir stiprinti

IRENA PEMKIENĖ

Šiomis dienomis periodinėje spaudoje pasipylė straipsniai apie liutuanistinio švietimo "reformas". Reikėtų džiaugtis. Atseit, švietimo taryba pagaliau išjudino visuomenę. Kai E. Čekienė išskėlė švietimo nuosmūkiu simptomus ("Dirva" 1976 metais gruodžio 31 d.), o prieš pasisakė Rytinio rajono liutuanistinių mokyklų inspektorius A. Masionis ("Darbininkas", 1977 m. kovo 11 d.), galvojau, gerai, kad pajudino tokius dalykus ir neleidžia užmigtį ir "ant laurų" sustingti. Pagaliau tėvų komiteto nariai bei pavieniai tėvai". Priklausau net trimis institucijoms: motina, tėvų komiteto narė, net Š.T. narė. Pirmą kartą apie "reformas" sužinojau iš bendraraščių. Neteko sutikti nė vieno mokytojo, vedėjo ar tėvo, kurie nebūtų pritrenkti "reformų" idėjomis. Neabejojau, kad kiekvienas galėtų rasti tų "reformų" krenta ir į mano kišenę. Juo labiau, kad mano tiesioginės pareigos yra "ugdyti ir skiešti liutuanistinių mokyklų idėjas".

Tylėjau, nes buvau pritrenkta "reformų" idėjomis (kaip ir kiti Š. T. nariai). Tylėjau ir tikėjau, kad Š. T. pirmininko B. Juodelio bendraraštis Nr. 4 nebus pastebėtas. Tačiau žurnalistai pastebėjo ir išskėlė į dienos šviesą.

Noriu pasakyti, kad "reformų" klausimas ne karto nebuvo Š. T. posėdžiuose net užsimintas, o ką bekalbėti apie svarstymus. Juodelio parašytas (su visais titulais) bendraraštis Nr. 4 neturi nieko bendro su Š. T. jis yra jo vieno fantazija.

Iškilus "reformų" klausimui į viešumą, tenka pasisakyti ir man ne vien kaip keturių vaikų motinai, bet ir kaip didžiausio "departamento direktorei".

Pats žodis "reforma" žodynuose nusakomas labai blankiai: pakeltimas, pertvarkymas (nieko nesakoma ar tai būtų nuosmūkiu ar pažangos link). Daug geriau nusakomas kitas terminas "nuosmūkis", — smukimas, nykimas, dekadansas. Šiuo atveju geriau

gramų, o pačios šakelės — 123 gramai. Ledų svoris šešis kartus didesnis už šakelės svorį. Eglės šakutės spygliai taip pat apdengti ledu. Gal jį dėti į burną ir tirpinti ledą, spygliai neįdurs. Ledo svoris 7,8 karto didesnis už pačios eglės šakutės svorį. Liepos šakutės svoris 8,9 karto mažesnis už išdriusio vandens svorį. Seni žmonės tokio reiškinio gamtoje niekas neprisimena, sinoptikai tokių reiškinių irgi nėra užregistravę — rašo Aloyzas Kreivys "Mūsų Gamtoje".

tiktų paskutinis terminas. Atrodytų, kad anksčiau minėta E. Čekienė turėjo tikslinius duomenis apie liutuanistinio švietimo "reformas" negu A. Masionis ar mes Š. T. nariai. Kad Juodelis įtaigoja nuosmūkį, o ne kokią nors "reformą", turėtų būti visiems aišku, kurie tik matė tą bendraraštį. Jis buvęs suredaguotas, "besikalbant su mokytojais, vedėjais, mokyklų tėvų komiteto nariais bei pavieniais tėvais". Priklausau net trimis institucijoms: motina, tėvų komiteto narė, net Š. T. narė. Pirmą kartą apie "reformas" sužinojau iš bendraraščių. Neteko sutikti nė vieno mokytojo, vedėjo ar tėvo, kurie nebūtų pritrenkti "reformų" idėjomis. Neabejojau, kad kiekvienas galėtų rasti tų "reformų" krenta ir į mano kišenę. Juo labiau, kad mano tiesioginės pareigos yra "ugdyti ir skiešti liutuanistinių mokyklų idėjas".

Juodelis išvardino 8 punktus už panaikinimą 12-metės mokyklų sistemos. Į tuos punktus labai taikliai atsakė "Keleivio" vedamasis (Lietuanistinio švietimo nuosmūkiui pagerinti, 1977 m. liepos 19 d.).

Nustosiu tik prie keleto, kurių neminėjo "Keleivio" vedamasis. Galima būtų prileisti, kad į Pedagoginį liutuanistikos institutą Chicagoje "stojančių daugumą sudaro dešimtokai". Bet netikslu būtų čia ir sustoti. Nežinau, kiek stojančių, bet patekusių į pirmą kursą 1976-77 mokslo metais yra bene šitoks skaičius: 3 baigė 10-metę mokyklą ir 10 baigė 12-metę mokyklą. Taigi iš tos "stojančių daugumos dešimtokų" tik ketvirtadalis bendro skaičiaus.

Tą 10-mečių nepasiruošimą V. Liulevičius ("Draugas", 1977 m. rugpjūčio 5 d.) siūlo kompensuo-

ti paruošiamųjų klasių sistema, jei dar negalvojama apie paties instituto panašią "reformą".

Bendraraštyje išvardinti 3 faktoriai "už" palikimą 12-metės sistemos skamba nykia: 1. "Mokinių reikia galimai ilgiau išlaikyti liutuanistinėse mokyklose". Atseit, tą "karcerinę" bausmę reikia prateisti. Nė žodelio neužsiminta apie didesnę liutuanistinio lobio įsigijimą, apie tauresnio lietuvių paruošimą gal dar toliau keltinei, apie auklėjimą gal būsimų tautos vadų, kovotojų už Lietuvos laisvę, laikraščių redaktorių, knygų autorių ir t.t.

2. "Mažėjant lietuvių kalbos žinojimui, sumažinus metų skaičių, bus sumenkintas liutuanistinis švietimas, o 16 m. mokinių yra nesubrendę ir per jaunus instituto studijoms". Atsiprašau, bet nesuprantu, kas norima pasakyti. 16 metų mokinių gali būti nesubrendęs fiziologiskomis sąlygomis, bet tai dar nereiškia, kad jis turėtų būti nepajėgus už tą "vyresnį", neturintį pirmojo pasirodymo.

3. "Tokia reforma būtų labai išlaidinga, nes tektų keisti programą ir vadovėlius". Priešingai, daug pigesnę negu esamąją. Reikėtų mažiau mokytojų tiek skaičiumi, tiek ir savo pasiruošimu. O kiek sutaupyti tėvai, kada tereikėtų mažiau savaitgalių vaikų vežioti, jeigu nutartume pagrįdinti "reformuoti", pvz. į vieno savaitgalio liutuanistinį švietimą, garantuojant, daug tėvų (kurie neleidžia vaikų į mokyklą) surizuoja, kad gautų liutuanistinės mokyklos "diplomą".

A. Juodvalkis ("Dirva", 1977 m. liepos 28 d.) sako: "Gerai, kad vieną kartą švietimo Tarybos pirmininkas išdrįso šį reikalą iškelti viešumai ir padiskutuoti mokytojų studijų savaitėje...".

Tu tylėk, teta, aš susivarkysiu, aš eisiu mokyti, juk tu žadėjai mane leisti, aš eisiu ir baigsiu savo pinigų švaistymą.

Bet Kerniui atrodė, kad teta vis kartojo: "Tu nepradėk gerti, tu būvai klube, nevaikščiok, nes šiame krašte per daug girtuoklių" ir todėl Kernius vėl kalbėjo:

— Teta, nieko bloga, tu mirei, aš tave gražiai palaidojau ir prižiūriu tavo namus. Ant tavo kapo paminklo aš iškirtau tavo vardą. Jis liudija, kad tu mirei ir kad tu gražiai gyvenai.

Buvo tylu. Tyla skambėjo, niekas nekalbėjo ir Kernius jautė, kad jo nervai labai įtempti. Jis dabar bijojo vienatvės, kurioje sugrįždavo teta. Temstant ilgiai žiūrėjo į sniegą krūmose, ant stogo, gatvėse ir daržuose. Dangumi lygiai slinko lėktuvas, lėtai ir žybičiodamas. Naktį turėjo šalti. Nedegdamas šviesos laukė Tamo. Pro langą iš lauko krito šviesa, ji buvo geltona ir gaudanti, ir todėl Kernius užsidėję salone lempą ir šį išvijo iš kambario skrupulingus šešėlius. Tada jis prisilinko prie lovos ir negesindamas šviesos atsigulė.

Pusiau miegodamas girdėjo, kaip tilo gatvė ir kaip rytą ji vėl pradėjo judėti. Iš lėto švito. Kernius atsikėlė ir nušluostė virtis kavos. Po to sėdėjo salone ir laukė. Grojo radijas lietuviškai, paskui angliai. Po to atėjo laikkanėsys ir prie durų padėjo laikraščius. Kernius išliko ranka, pasimė ir pradėjo skaityti. Ir staiga jam pasidarė liūdna, jis prisipylė stiklinę degtinės ir išgėrė. Dabar jis atsigaivė, išgėrė kitą ir jį pradėjo imti pyktis. Jis pyko ant Tamo, kuris negrįžo. Kernius pažvelgė laikraštyje, kada daktaro priimamos valandos. Buvo jau po dešimt, daktaras turėjo būti kabinate. Atsiliepė seselė.

— Kur jūs padėjote Tamą? Kur jūs jį padėjote? — pradėjo pikti šaukti Kernius.

— Teta, nieko bloga, tu mirei, aš tave gražiai palaidojau ir prižiūriu tavo namus. Ant tavo kapo paminklo aš iškirtau tavo vardą. Jis liudija, kad tu mirei ir kad tu gražiai gyvenai.

Buvo tylu. Tyla skambėjo, niekas nekalbėjo ir Kernius jautė, kad jo nervai labai įtempti. Jis dabar bijojo vienatvės, kurioje sugrįždavo teta. Temstant ilgiai žiūrėjo į sniegą krūmose, ant stogo, gatvėse ir daržuose. Dangumi lygiai slinko lėktuvas, lėtai ir žybičiodamas. Naktį turėjo šalti. Nedegdamas šviesos laukė Tamo. Pro langą iš lauko krito šviesa, ji buvo geltona ir gaudanti, ir todėl Kernius užsidėję salone lempą ir šį išvijo iš kambario skrupulingus šešėlius. Tada jis prisilinko prie lovos ir negesindamas šviesos atsigulė.

Pusiau miegodamas girdėjo, kaip tilo gatvė ir kaip rytą ji vėl pradėjo judėti. Iš lėto švito. Kernius atsikėlė ir nušluostė virtis kavos. Po to sėdėjo salone ir laukė. Grojo radijas lietuviškai, paskui angliai. Po to atėjo laikkanėsys ir prie durų padėjo laikraščius. Kernius išliko ranka, pasimė ir pradėjo skaityti. Ir staiga jam pasidarė liūdna, jis prisipylė stiklinę degtinės ir išgėrė. Dabar jis atsigaivė, išgėrė kitą ir jį pradėjo imti pyktis. Jis pyko ant Tamo, kuris negrįžo. Kernius pažvelgė laikraštyje, kada daktaro priimamos valandos. Buvo jau po dešimt, daktaras turėjo būti kabinate. Atsiliepė seselė.

— Kur jūs padėjote Tamą? Kur jūs jį padėjote? — pradėjo pikti šaukti Kernius.

Sesuo ilgai galvojo, po to ramiai paklausė: — Kas jūs esat? — Draugas.

— Koks draugas, jei nežinot. Palaukite. Po minutės ji pasakė: — Serga kepenimis. Išvežtas į miesto ligoninę. Sudiev.

Kernius vėl išgėrė stiklą. Jis dabar pyko ant Tamo, daktaro ir seselės. Telefono knygoj susirado miesto ligoninę, bet kai jį paskambino, niekas ten Tamo nerado. Gal nesuprato, o gal Tamas nemokėjo savo pavardės teisingai išsakyti ir nežinia, kaip jį ten užrašė. Kokia pusrastė negrį gal nemokėjo ir daktaro raštėlio paskaityti, bet juk niekam ir nereikalinga. Ligoninėj apstu vakatų, kurie tylomis sveiksta ir tylomis miršta.

Kernius dabar buvo vienas. Jis galėjo mirti ir galėjo gerti ligi mirties. Ir blogiausia, kad jis nebuvo vienas. Jautė, kad vaikščioja teta, gera, mylinti ir tyli, ir atrodė, kad ji kalbėjo, jis jautė ją esant šalia ir nuo to jį ėmė baimė ir nuovargis.

Telefonu pakviestas krautuvninkas pristatė maisto. Pažadėjo atsiųsti moterį, kuri aptvarkytų. Visa buvo įmanoma, bet jis vistiek buvo vienas ir šalia jautė teta ir, kai po dešimties dienų grįžo Tamas, Kernius nudžiugo:

— Aš vienas negalėjau gyventi. — Tamas kaitai šypsojosi: — Tai būsiu dabar. Gerti nebegalima. — Ne, tai ne. Negalima nei man, nei tau. Ir gerai, kad negalima.

Kernius nebegirdėjo tetos balso, jis buvo ne vienas ir jis nesuprato, kaip ji galėjo tylėti, kada jos pinigais išlaikomas valkata.

(Bus daugiau)

Kiekviena reforma susilaukia atšakų, o kiekviena atšaka turi savo pasekėjų ir savo prieštaringų joms skatinti ir net sugėdinti prieti prie kultūrai skatinti fondų ir pinigų net melu nukreipti jos statelin. Nuosmūki pridenkti nuolatine reklama, ilgiausiais aprašymais apie "pažangą", kas savaitę pozavimais prieš foto aparatą galima tik laikinai. Ar apsimokėtų mokytojų savaitėle gašinti laiką "svarstymams" kurios nors nesamones.

Kai šios ir panašios idėjos švietimo vadovų galvose susuka lizdus, kai ilgų metų liutuanistiniai švietėjai (dirbą ne dėl brangiai apmokamos algos) užklumpami ir net terorizuojami fantastiškomis staigmenomis, t'rai gali privesti, anot Juodvalkio, prie skilimo. Gal bus pasakyta, kad tik išiaisiškinimui "reformos" planai pateikiami. Bet kai jie yra per daug jau nykūs, gali kartais tie mokytojai (kelias dešimtis metų paskyrę savo brangaus laiko liutuanistiniui švietimui) neberasti laiko ir savigarbos nesąmonėms svarstyti. Ar nepagalvojama, kad ir mokytojai, kaip tas senas graikas, išlįstų iš savo bačkos ir paprašytų, kad neužstotų šviesos! Tektų tik melstis, kad mokytojai nepasimestų klaidingose išbandymuose (o tokių gali švietimo vadovo galvoje atsirasti marios) ir nepasitrauktų į užovėją. Nuosmūkiu atveju ir švietimo vadovai ir tie, kurie juos paskyrė ramiai miegos nusiplovę rankas, bet niekas nebeįstengs pabudinti užmigusios tautinės sąmonės mūsų jaunime.

Pažiūrėjus į spaudos puslapius, susidaro įspūdis, kad tik vienintelis liutuanistinė mokykla teegzistuoja. Kitų tylinčiųjų, liutuanistinių darbų dirbančiųjų, atrodė, tarsi nėra. O liutuanistinių mokyklų paskirtis neturėtų būti reklama. Nes per stiprios rampos šviesos gali sugadinti akis tolimiesiems mokytojų. O ką jau bekalbėti apie slėpimą socialum, nemokėjimo dirbti kartu. Žurnalistai turėtų irgi pagal savo supratimą jausti šioj toki atsakomybės jausmą, o ne apsvaigti patikavimais.

Teisingai V. Liulevičius galvoja, kad reikėtų ne tik toleruoti, bet ir padėti ir tokioms mokykloms, kurios išsilaikyti pakencia mojų aukštumoj nepajėgia (ar tai dėl mokinių skaičiaus, ar tai dėl mokytojų trūkumo, ar jų nepasiruošimo ir kt. priežasčių). Bet stengtis aukštesnes mokyklas lyginti su žemesnėmis, nepajėgėms — tai būtų tautinis kriminalas.

Ar mums pasiseks atversti tą

(Nukelta į 5 pusl.)

TETOS DOVANA

ALOYZAS BARONAS

16

Kitą dieną Kernius jautėsi geriau.

— Tu paklok lovas, — pasakė rodydamas į kamodą Kernius, ir Tamas kantriai keitė paklodes, nesvarius baltinius sukišo į užvalkalą ir nunešė į skalbyklą. Diena buvo ūkanota ir todėl Kernius pasakė:

— Nuobodu skaityti, tokią dieną tik kortomis lošti, bet aš nenoriu kortomis lošti. Nueik į kiubelį.

Tamas entuziastingai nubėgo į alinę ir taip vėl visą prasiėdė. Kitą dieną kiek atsigavęs Kernius pažvelgė į Tamą ir pasakė:

— Tu velniškai nutuksi pas mane, — bet minutę pagalvojęs sušuko, — ne, tu išties, tu sergi, po velnių, dar čia numirsi. Aš nebenoriu laidotuvių. Se, dvidešimt dolerių ir eik pas daktarą. Manau, kad surasi kaip nuvažiuoti. Tik nepragerk tų pinigų, nes pastipsi.

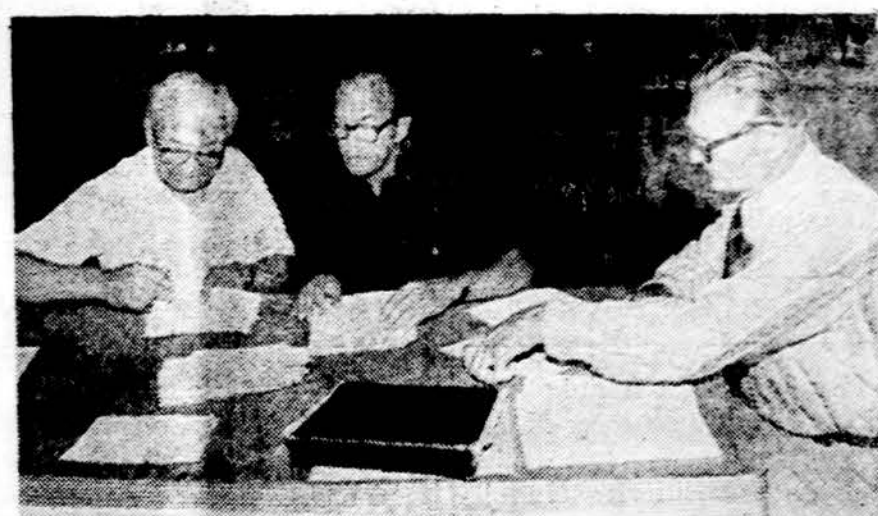
— Ačiū, — Tamas pats žinojo, kad serga.

— Kaip tu atrodai, pasirodė, na, gal ne per daug purvinas, — kalbėjo Kernius, — užsivilk mano baltinius, nesvarbu, kad dideli, bet švarūs. Nebijok, neiškritsi.

Tamas nenoromis persirengė. Ir kai jam išėmant trinkelėto durys, Kernius krūptelėjo. Atrodė, kad, išėjus Tamui, vėl grįžo teta, kad ji sėdi ant lovos ir tyliai sako:

— Daug šiame krašte girtuoklių. Nereikia pradėti gerti.

— Ne, nereikia, nereikia, — sakė pats sau Kernius ir uždarė tetos kambario duris. — Tu mirei, teta, miršta viai, teta, visi miršta, kurie gerė ir kurie ne.

Dainavos stovyklos rėmėjų metinio suvažiavimo metu tariasi mandatų komisijos nariai (iš k.): Antanas Tumosa, Viktoras Palūnas ir Bronius Poikašius. Nuotr. Jono Urbano

Sesuo ilgai galvojo, po to ramiai paklausė:

— Kas jūs esat?

— Draugas.

— Koks draugas, jei nežinot. Palaukite.

Po minutės ji pasakė:

— Serga kepenimis. Išvežtas į miesto ligoninę. Sudiev.

Kernius vėl išgėrė stiklą. Jis dabar pyko ant Tamo, daktaro ir seselės. Telefono knygoj susirado miesto ligoninę, bet kai jį paskambino, niekas ten Tamo nerado. Gal nesuprato, o gal Tamas nemokėjo savo pavardės teisingai išsakyti ir nežinia, kaip jį ten užrašė. Kokia pusrastė negrį gal nemokėjo ir daktaro raštėlio paskaityti, bet juk niekam ir nereikalinga. Ligoninėj apstu vakatų, kurie tylomis sveiksta ir tylomis miršta.

Kernius dabar buvo vienas. Jis galėjo mirti ir galėjo gerti ligi mirties. Ir blogiausia, kad jis nebuvo vienas. Jautė, kad vaikščioja teta, gera, mylinti ir tyli, ir atrodė, kad ji kalbėjo, jis jautė ją esant šalia ir nuo to jį ėmė baimė ir nuovargis.

Telefonu pakviestas krautuvninkas pristatė maisto. Pažadėjo atsiųsti moterį, kuri aptvarkytų. Visa buvo įmanoma, bet jis vistiek buvo vienas ir šalia jautė teta ir, kai po dešimties dienų grįžo Tamas, Kernius nudžiugo:

— Aš vienas negalėjau gyventi.

— Tamas kaitai šypsojosi:

— Tai būsiu dabar. Gerti nebegalima.

— Ne, tai ne. Negalima nei man, nei tau. Ir gerai, kad negalima.

Kernius nebegirdėjo tetos balso, jis buvo ne vienas ir jis nesuprato, kaip ji galėjo tylėti, kada jos pinigais išlaikomas valkata.

(Bus daugiau)

MES „REFORMUOJAME“ MOKYKLAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

4. Reikėtų prisiminti, kad vadovėliai yra paruošiami vaikų mokymui, auklėjimui, o ne jų disorientavimui. Teigti, kad vaikai gali rašyti su klaidomis, nes jiems (besimokantiems lietuvių) „neturės jokios reikšmės ir nepadarys blogos įtakos“ („Laisvės kovoms“ 1977 m. birželis, Nr. 6), yra net moralinis nesupratimas. Gal tuo vadovaujantis taip ir neturime religijos vadovėlių, nes rinkoje dar yra senų kalendorių (vaikai jau resupras, jiems neturės blogos įtakos). Mokslo vadovėliuose (gal iš kuklumo) nutytyje apibūdinti. Vaizgana, Basanavičiū, bet prisiminimas autorius biografijos ir jos „klasikinė“ veikalų nelabai daug prisideda prie lietuviškos akiračio išplėtimo. Vadovėliai neturėtų būti rašomi savireklamai, bet vaikams. Jie turėtų būti išmąstyti, praktiški ir profesinės žinio- mis paremti.

5. Ne tik LB-nės, bet ir visu lietuvių visuomenės pagrindinis t k- las turėtų būti priaugiančios kar- tos lietuviškos švietimo. Reikia pastebėti, kad yra ir gražių re- nesanso ženklų. Nauji ateiviai kažkaip geidžiasi būti tokiais. Ne vienas su savo vaikais mėgino ne lietuviškai kalbėti (negalima būtų pasakyti, kad lauzyti svi- m žodžiai būtų anglų kalba). Jaunesnieji tėvai, jau čia išsimok- sine, tos gėdos nebūti — jie jaučiasi su amerikiečiais kaip ly- gūs su lygiu, nors namuose su vaikais kalba tik lietuviškai. Užuo- jautę pažeminimą, mōkė- dami kelias kalbas, savo verte jie kaip tik išskyla aukščiau. Svi- etimo vadovai tam psichologi- niam persilaužimui turėtų pasi- ruošti, nes reikia patikėti jaunė- niąją kartą kaip geresnę, brande- nę medžiagą. Pasitikėjimas su nu- smūkiu būtų tų tėvų pasmerkī- mas, išėjimas laido tuves. Taigi tam visam matyti ir vadovauti turėtų būti parinkti žmonės ne amžiumi subrendę, bet savo in- tektualinėmis savybėmis, patrio- tinėmis aspiracijomis.

6. Šiam darbiui atlikti turėtų būti sukaupus v sų jėgos. Tik koordinuotas veikimas pasieks geriausius rezultatus. Mokytojų ir tėvų moralę turėtų būti keliama, o ne žlugdoma siaurais ambici- jomis, nesorientavimu, teroriza- vimu, nervų gadinimu. Mo- kytojai, tiek daug daugelį metu- dėje visą savo širdį ir laisvalai- kius į lietuviškos išlaikymą, nėra verti, kad būtų įtaigojami, jog jų darbas nebuvo tinkamas, nes per daug mokslo ir štai „reformuo- sim“. Ne viena mokykla kūrė- si labai sunkiai. Ne vienam mo- kytojų būtų galima pasakyti, kas pasakytą apie mokyklos vedėją L. Eimantą („Tėviškės žiburiai“, 1977.4.28) „...per pirmuosius ir sunkiausius septynerius metus jis buvo vienintelis asmuo, į aptar- naujas: ne tik vedėjas ir vienintė- lis mokytojas, bet ir tvarkdarys, pasirūpinąs stalą bei kėdžių su- riešimu ar išnešimu, švara ir t.t. Ir už visa tai jis nelaukė ne tik atlyginimo, bet ir padėkos žo- džio“.

7. „Turime kovoti dėl kiekvie- no lietuvi, dėl kiekvieno lietu- vio jaunuolio, nes jų rankose tau- tos ateitis... Reikia, kad mūsų vai- kai išmokytų lietuviškai skaityti ir rašyti dar prieš pradėdami eiti angliškąją mokyklą“ (J. Kavaliū- nas, „Buves Š.T. pirminkas“ „Švietimo Gairės“, Nr. 1, 1968). Tas lietuviško švietimo vėjus tu- rėtų tęstis visada ir visur. Reikė-

tu, kad darželiniai vaikai išmok- tu daugiau, negu tik šokti ir pa- dainuoti. Ar kartais nenuvertina- me tų mažųjų imlumo dides- niems pasirošimams, ne tik li- tuanistinėms mokykloms, bet ir kaip atsparą prieš jų laukiančios įtakos angl. šiose mokyklose.

8. Pagaliau siūlyčiau, kad Š.T. pirminkas, pamatęs savo nei- kada nedirbtame darbe nesupra- timą lietuviškos švietimo reika- lų, paprašytų JAV LB valdybos iš pareigų atleisti. Juk niekas ne- gali reikalauti iš žmogaus dau- giau, negu jis išgalį ir sugeba. Jau net praktiški ūkiški planai iš- dirbti („Dirva“ 1977 m. liepos 28 d.), teoretiškai ruošiami. Zi- nomas, sutauptume, nes galima būtų atleisti mokytojų „portek- lių“, ypač tuos, kurie mėgina kiek daugiau mūsų vaikus pamō- lyti. Mokyklose daugiau erdvės liktu, kada vaikai, lankę II ir 12 skyrių, pasitrauktų, kaip „ne- normaliai“ ir ne pagal Š.T. nuo- status besimoką. Nereikėtų tada jokiomis komisijoms leisti „vel- tui“ vakarus, svarstant vadovėlių išleidimą (vadovėliai būtų atne- si jau išspausdinti, ir išiti, o apie jų tinkamumą juk tik vienas nu- samantų). Nereikėtų tų visų gra- siančių laišku (dabar praktikuo- jami) rašyti, telefonais skambin- ti. Kadangi to „susiklausymo“ Š.T. šiuo metu nėra, kiek nervu kaštuoja, kai reikia jau seniai at- mestinus dalykus vėl iškelti ir spausiti, kad tie komisijos narai „dėl šventos ramybės“ pakeistų savo nuomonę. Kaip tie „neiš- manėliai“ mokytojai gali nepa- tvirtinti, kada pirminkas jau

seniai pranešė Lietuvų Fondui, kad vadovėlis „pripažintas“ ir kad reikia pinigų pervesti mokyk- lai.

Kai Š.T. pirminkas įtaigoja savo narius atlikti ir lietuviš- kio švietimo likvidavimo komi- sijos pareigas, savaime aišku, dar- bas nėra įmanomas. Norėčiau baigti kelais buvusio PLB pirm. J. Bačiūno žodžiais, tarta is mo- kytojų pagerbimo akademijoje 1967 m. rugsėjo 17 d. Detroitė: „Kaip skulptorius jis (mokytojas, I.P.) palengva lipdo jo (mokinio, I.P.) protą, žinias, būdą ir jaus- mus, pradedant vaikučiais va- ku darželyje, pradžios mokykloje, vė- liau jaunuolių aukštesnėse mo- kyklose, paskui jau baigiančius bręsti aukštųjų mokslo kolegijose

Nors Rytų — Vakarų Vokietijų sie- na labai smarkiai saugoma, kartais pavyksta iš Rytų į Vakarus paspruk- ti. Pabėgėlis automobilio bagažinėje... Bet tokie atvejai labai reti — prava- žiojančius automobilius apusto su- nes.

ir universitetuose... Jei ne moky- tojai, nebūtų tokios tautiškai są- moningos ir kultūringos lietuvių tautos dabartyje, kokią matome čia mūsų tarpe su jumis naujais atvykėliais ir ten už geležinės ne- laisvės uždangos... Ir jei mes daug lietuvių netekome, jų tauti- ne dvasią skaudžiai praradome, tai ypač dėl to, kad savo laiku nesupratome ar stačiai nepa- gegė- me stprinti, išlaikyti ir plėsti lietuviškų mokyklų, kiek jų rei- kėjo“.

STINGA BEZDŽIONIŲ TYRIMAMS

Medicininiam tyrimams vien Europoje ir Amerikos Jungtinė- se Valstybėse kasmet reikia 250 tūkstančių beždžionių. Tačiau paklausa didesnė, negu pasiūla. Kadangi laisvėje gyvenančių bež- džionių kažkart mažėja, Muen- chene įvykusiame mokslininkų kongrese buvo iškelta mintis — didinti dirbtinio beždžionių vei- simo tempus. j m

INŽ. ALGIRDAS JOKUBAUSKAS

staiga mirė 1977 m. rugpjūčio mėn. 7 d., Melbourne, Australijoje.

Paliko giliame nuliūdime žmona Irena, duklė Danutė su vyru Vytautu Levicku ir anūkas Steponas; pusbrolis Vladas Ivaškevičius Australijoje; broliai Stasys ir Ed- vardas Jokubauskai su šeimomis Amerikoje; pusseserės Kristina Žutautienė ir Sofija Vinckienė su šeimomis Kanadoje.

Sv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos T. Marijonų koplyčioje, 6336 S. Kilbourn Ave. (prie „Draugo“), rug- pjūčio 13 d., šeštad., 7 val. ryto ir rugp. 15 d., pirmad., 7 val. ryto.

Prašome gimines ir pažįstamus pasimelsti už jo sielą.

A. + A. ALGIRDUI JOKUBAUSKUI

Australijoje staigiai mirus, brolius STASĮ ir ED- VARDĄ JOKUBAUSKUS su šeimomis širdingai už- jaučiame ir kartu liūdime.

E. ir S. Barai, D. ir E. Bartkai
B. ir G. Biskiai, M. ir K. Biskiai
A. Hornienė, I. ir V. Jonynai
V. ir J. Jurkūnai, L. ir J. Lukai
A. ir V. Masiuliai, G. ir Z. Mickevičiai
T. ir J. Mildažiai, I. ir L. Kekai
D. ir J. Noreikai, O. Pulkuninkienė
M. ir P. Ruliai, H. ir E. Žitkai

Beverly Shores, Indiana

Mylimai žmonai

A. + A. Genovaitei Mieželienei mirus,

vyriui VLADUI MIEŽELIUI ir jo sūnams, broliui ROMA- NUI VILKUI, sesers dukrai RŪTAI NARAKAS, jų šei- moms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Sofija Ljubarčienė
Emilija Josen

Mūsų mielam prieteliui

GEN. VLADUI MIEŽELIUI,

jo žmonai a. a. GENOVAITEI mirus, reiškiame šir- dingą užuojautą ir kartu liūdime.

Ksavera ir Alfonsas Pimpės
Aurelija ir Bronius Polikaitis

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

OOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMI

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS

4838-34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4685-07 South Normandie Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

DRAGAS, ketvirtadienis, 1977 m. rugpjūčio 11 d.

5

Mielai

A. + A.

GENOVAITEI MIEŽELIENEI mirus,

jos vyrą GENEROLĄ MIEŽELĮ nuoširdžiai už- jaučiame.

Zuzana ir Juozas Galiniai
Dr. Algimantas ir Aldona Galiniai

A. + A. VYTAUTUI KAZEMEKUI mirus,

reiškiame mūsų giliausią užuojautą jo ŠEIMAI, TEVAMS, broliams VLADUI ir JONUI. Kartu su jais liūdime.

Vytauto Lapėno šeima

Mielai Birutiniškai

A. + A. Genovaitei Vilčinskaitei-Mieželienei

mirus, jos liūdinį vyrą Generolą VLADĄ MIEŽELĮ, gi- mines bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liū- dime.

L.D.K. Birutės Draugijos
Centrinis Chicagos Skyrius

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St. Tel. Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Patal.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

8307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2614 W. 23rd PLACE Tel. VtRghia 7-6772

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4948 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3384 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

5319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1008

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2445 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0633 ir PR 8-0634
Taip pat naujoji Barbara ir
Gene Driahly krautuvė.
THE DAISY STORE
8815 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. 499-1319

Mūsų mielam draugui
LIUDUI KRAUČIONIUI ir šeimai,
jo mamylei Lietuvoje mirus, gilią užuojau-
tą reiškia

Kuzellė ir Rečlėnų šeimos

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

APYLINKĖS

× **A. a. dr. Zigmas Kungys** staigiai mirė rugpjūčio 10 d. ryte Kalifornijoje. Daugiau žinių bus vėliau.

× **Kun. Juozas Seškevičius**, lietuvių parapilios Vila Zelina prie Sao Paulo, Brazilijoje, klebonas, yra atvykęs į Chicago ir apsisitęs pas savo gimines. Chicagoje žada pabūti kelias dienas, po to dar vyks į Dainavą ir kitur. Rugsėjo pradžioje dalyvaus Ateitininkų kongrese Clevelande. Būdamas Chicagoje, svečias iš Brazilijos aplankė "Draugo" redakciją, savo pažįstamus, įsigijo naują leidinių ir pasiinformavo apie lietuviškos spaudos darbus.

× **Juozas B. Laučka**, "Radio Liberty" lietuviško skyriaus vedėjas, iš Muencheno rašo ateitininkų federacijai vadui dr. P. Kisielui: "su dideliu susidomėjimu seku Jūsų vadovybėje vykstantį pasiruošimą IX kongresui, turėsiančiam atlikti svarbų vaidmenį mūsų sąjūdžio ateidui... mintimis ir malda būsiu su Jumis. Tapeda Dievas Jums visiems". J. B. Laučka buvo At-kų sėdimoji s-gos centro vald. pirmininkas. Ir šį kongresą parėmė 50 dol. auka, kad kongreso darbai pavyktų.

× **A. ir L. Bubelių** nuotrauką buvo išsidėjęs Wisconsin Dells, Wisc., laikraštis. Mergaitės pavaizduotos kaip šeimos taltinkinės, vykdančios vietos paragrafinio programą.

× **Šv. Kryžiaus ligoninės** širdies skyriaus tobulinimui numatytas spalio 15 d. Martineque restorano salėje surengti "Žvaikių balius", kuriame paruošti sudarytas iš įvairių profesionalų specialus komitetas. Pirmininkauja John G. Evans, Jr.

× **Aukų po du dešimtis** atsiuntė: P. Druseikis, P. Staniūnas, Al. Degutis, J. V. Vizgirda, J. V. Ruzgys, Ona Paukštys, V. Žilinskas, P. Rudėnas, G. Motiejūnas. Visiems dėkojame.

× **Ateitininkai sendraugiai** organizuoja į kongresą kelionę autobusu. Rugsėjo 1 d. 7:00 vakare autobusas nuo "Draugo" patalpų išvažiuos į Clevelandą ir ryte rugsėjo 5 d. grįš į Chicago. Kelionė į Clevelandą ir atgal vienam asmeniui kainuoja \$35.00. Registrotis iki rugp. 20 d. pas kun. V. Rimšę, tel. 767-1687 arba "Drauge" tel. 555-9500. (pr.)

× **Ričardo Damoro koncertas** įvyks rugp. 28 d., sekmadi., 4 v. popiet. Jaunimo centre. Akompaniatorius Darius Lapinskas. Ruošia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (pr.)

× **Operos sol. Dana Stan-**kaitytė nuo rudens atidaro dainavimo studiją. Suinteresuoti balsu lavinimu prašomi kreiptis tel. 737-6696. (sk.)

× **A. a. Leonardo** šimto surinkta dokumentinė medžiaga — kaip Amerikos lietuviai laimėjo Washingtono užtarimą pavergtai Lietuvai ir kaip siekė išlaikinti Lietuvą, yra paskelbta knygoje "Amerikos Lietuvių Taryba". Knyga kainavo 10 dol., dabar ją "Drauge" galima gauti už 3.35 dol. su persiuntimo. (pr.)

× **Daliai Bobelienei**, Chicago Lietuvos moterų klubo pirmininkei, prezidento J. Carterio vardu jo asistentas V. L. Giannini atsiuntė padėkos laišką už rūpinimąsi Nijolės Sadūnaitės išlaisvinimu ir jo politikos už žmonių teises remimą. Kaip žinoma, Liet. moterų klubas įteikė peticiją N. Sadūnaitės reikalui su 20 tūkstančių parašų.

× **Dr. Juozas Girnius**, Dorchester, Mass., filosofas, "Draugo" bendradarbis, šiuo metu yra Europą išvykęs. Rugpjūčio 4 d. lankėsi Londone ir Europos lietuviškų studijų programoje skaitė paskaitą tema: "Kur šiandien stovi lietuviškoji išsilavinimo bendruomenė, virtusi jubilatine?" Iš Anglijos išvyko į Vakarų Vokietiją. Čia, rinkdamas medžiagą knygai apie prof. J. Brazaitį, aplankys dr. A. Macina, P. Ivinskienę, dr. J. Grinių ir kitus lietuvių kultūrininkus. Į JAV-bes grįš rugsėjo mėn. pirmomis dienomis.

× **Juozas Kojelis**, daugelio laikraščių bendradarbis, buvo sustojęs porą dienų Chicagoje aplankyti savo dukros Dainos ir sesers šeimos. Iš Chicago išvyko į Dainavą, kur žada kelias dienas praleisti LF bičiulių studijų stovykloje.

× **T. Petkus** laiške "Daily News" laikrašty sako, kad jų Ethnic Community Services organizacija stengiasi nuraminti Marquette Parko gyventojus. Džiaugiasi, kad spauda, vyriausybės žmonės ir mažumų vadai ima abejoti maršavimo nauda.

× **Dr. Rimo Černiaus** "Namų ir artimiesiems aplinkos žodyne" mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje aptars Juozas Masilionis, Chicago aukšt. lit. mokyklos direktorius. Mokyt. Sofija Jonynienė skaitys paskaitą apie mokyklos metodus ir priemones. Stovykla vyks Dainavoje rugpjūčio 14-21 dienomis.

× **Pensininkų pasirodymas** įvyks Lietuvio sodybos pažmonyje šį sekmadienį, nuo 3 val. po pietų. Užkanda visą dieną. Visi laukiami.

× **Lietuvių Fronto bičiulių** stovykla Dainavoje pradėta rugp. 7 vėliavų pakėlimu ir valdybos pirm. J. Ardžio žodžiu. Pirmą dieną susirinko apie 60 stovyklautojų iš Chicago, Clevelando, Detroito ir kitų vietų. Stovyklos komendantas A. Velavicius.

× **Už a. a. Albinos Kriščiū-**niens sielą, minint penkerių metų mirties metines, šv. Mišios bus atnaujamamos šeštadi., rugp. 13 d., 7:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. (pr.)

× **Cicero Lietuvių žuvautojų** ir Medžiotojų klubas rugp. 14 d., sekmadi., savo ūkyje Deep Lake Road, Antioch, Ill., ruošia metinę gegužinę. Programoje tarp klubinės ir asmeniškos motinų lėkščių ("trap") šaudymo varžybos, bingo, crinis ir dailininko Petrikonio paveikslų paroda. Veiks turtinga virtuvė ir baras. Autobusas į gegužinę išvyksta iš Marquette Parko 12 val. nuo "Paramos" parduotuvės, 69 ir Maplewood g-vių kampe ir iš Cicero 12:30 v. popiet nuo šv. Antano baz. Autobusas išvyksta atgal į Chicago 7 val. vakaro. Iš Chicago ir apylinkių geriausiai važiuoti Tri-State greitkelio šiaurės kryptimi iki Antioch 173 kelio išėjimo. 173-čiuoju keliu važiuoti į vakarus 5 mylias iki Deep Lake Road. Pasukus į šiaurę — už 500 jardų Medžiotojų ūkis. Bus iškabinėti kelių ženklai. (pr.)

× **RASOMOSIOS** maš. lietuviškų raidynų, visom kalbom, GAIDOM, visuose moduluose gaunamos CHICAGO: Draugas — 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. L. Gledraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11761 (sk.)

Lietuvių kultūros muziejaus, vadovaujamo St. Balzeko, rė mėjų ir artimųjų gegužinėje. Iš kairės: K. Baltramaitis, A. Eivienė, dr. V. Tumasonis, J. Marks, V. Tumasonienė, dr. A. Domanskienė, V. Eivaitė, S. Balzekas, A. Eiva, V. Vasilevičius, M. Eivaitė.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ŠALFAS SĄJUNGOS TARPMIESTINĖS GOLFO ŽAIDYNĖS

Dvyliktos ŠALFAS sąjungos tarpmiestinės golfo žaidynės įvyksta Chicagoj 1977 m. rugpjūčio 3-4 dienomis visiemis gerai žinomame Silver Lake Golfo klube. Šių žaidynių šeimininkai yra Chicago Lietuvos Golfo klubas, kurio valdybą sudaro: R. Panaras — pirm., A. Abramikas, J. Cinkus, T. Lapas, dr. E. Ringus ir V. Žemaitis. Pačių žaidynių rengimu rūpinasi specialus komitetas, kurį sudaro Jonas Talandis — pirm., R. Panaras, E. Lapas, A. Kazakevičius, dr. O. Nakas, V. Žemaitis, T. Lapas, A. Traška ir A. Dalgys. Šie žmonės jau kurį laiką intensyviai dirba, kad žaidynės kuo geriausiai pasisektų. Laukiama svečių iš Clevelando, Detroito, Rochesterio ir Toronto. Kas iš atvykstančių neturi giminių ar draugų, tiems yra užsakyta vieta apsigyjimui Holiday Inn, 127-ta gatvė ir Cicero

ave., Alaip, Ill. Ten bus praves-ta registracija penktadienio vakare rugsėjo 2-trą d. ir svečių su šeimininkais susipažinimas ir senų iš pereitų 11-kos žaidynių pažinčių atnaujinimas jaučioje ir draugiškoje nuotaikoje. Kalbant apie nuotaiką, norėtųsi truputį giliau pažvelgti į mūsų Chicago Lietuvos Golfo klubą, jo pradžią ir dabartinę veiklą.

CLG klubas buvo įsteigtas beveik prieš 40 metų grupės lietuvių idealistų, kaip dr. S. Biežis, C. H. Kal, J. Kazanauskas, D. Kuraitis, J. Pakel, Sr., ir kt. Jų tikslas buvo ne vien sportui, bet ir jungti lietuvių golfinkus į vieną organizuotą grupę, remiant lietuvišką veiklą ir kultūrą. Tai įvykdyti jiems puikiai pavyko.

Antro pasaulinio karo metu klubo veikla po truputį išblėso. 1967 m. birželio mėn. susidarė iniciatorių būrys su Jonu Bariu priešaky ir klubo veiklą atgaivino, pradžioje turėdami apie 45 narius. Per tą dešimt metų klubas išaugo iki 130 narių. Klubo veikla išsiplėtė ne vien jungiant įvairių profesijų ir įsitikinimų Chicago ir plačių jos apylinkių lietuvių golfinkus, bet plėtė savo veiklą ir įvairiomis kryptimis. Ruošia turnyrą ir vakariene padėti Valdui Adamkui, kandidatui į aukštą valdžios postą. Taip pat remia lietuvišką spaudą ir lituanistines mokyklas bei sportininkų išvyką į Europą.

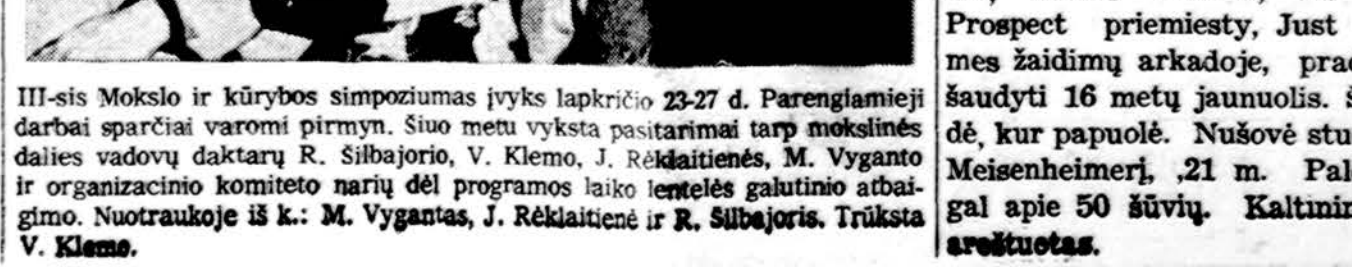
1975 metais klubas nutarė, sudarius specialų komitetą iš J. Bario, C. H. Kal ir J. Kregždžio, finansiskai padėti vienam iš geriausių mūsų žaidėjų M. Petrošui patekti į profesionalinio lygio varžybas (mini-tours) su viltimi, kad jas laimėjęs, galės iš to susidaryti sau pragyvenimo šaltinį. Tam tikslui buvo surinkta keletas tūkstančių dol. Džiaugiamės savo tarpe turėda-

mi vieną iš pirmųjų klubo steigėjų C. H. Kal, kuris yra garbės narys ir teisinis patarėjas. Butų labai gerai, kad kuo daugiau jaunimo pradėtų domėtis golfu ir įsijungę į klubo gretas.

O dabar grįškime į golfo laukus. Rugsėjo 3 d., šeštadienio rytą, 10:15 "Sidabro ežero" (Silver Lake) laukuose rikiuosios kovai nuo A iki D vyrų klasių komandos, moterų klasė, jauni, jaunučių ir senjorų klasės. Visose klasėse bus skaitomi abiejų dienų rezultatai, kurie bus apskaičiuoti pagal USGA taisykles. Tikimasi, kad šios žaidynės sutrauks daugiau kaip 100 dalyvių. Pernai stipriai pasirodė Toronto golfinkai Bay City, Michigan, laimėjęs perinamąją tarpmiestinę taurę. O po dviejų dienų žaidynių ir sunkių kovų rugp. 4 l., sekmadienio vakare, to paties Silver Lake Golfo klube puošnioj salėj įvyks banketas. Į banketą kviečiami visi golfinkai, o ypač svečiai: juo daugiau, tuo linksniau!

Banketo meninę programą atliks mūsų žinomoji solistė Prarimė Ragienė ir svečiai iš Toronto puikūs golfinkai: solistas Rimas Strimaitis (labai gerai pasirodęs "Romeo ir Julija" lietuvių operos spektaklyje) ir Algis Simanavičius. Banketo metu bus įteikti žymenys laimėtojams. Taip pat visi golfinkai bus apdovanoti suvenyrais. Po oficialios dalies ir vakarienos bus šokiai, grojant Neolituany orkestrui.

Chicago Lietuvos Golfo klubo žaidynių rengimo komitetas tikisi ir laukia visų golfinkų pritarimo ir gausaus dalyvavimo, kad ši graži tradicija — tarpmiestinės žaidynės dar ilgai išliksilaukytų. L. L.

III-sis Mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks lapkričio 23-27 d. Parengiamieji darbai sparčiai varomi pirmyn. Šiuo metu vyksta pasitarimai tarp mokslinei dalies vadovų daktarų R. Silbajorio, V. Klemo, J. Rėdikaitės, M. Vygančio ir organizacinio komiteto narių dėl programos laiko lentelės galutinio atgimimo. Nuotraukoje iš k.: M. Vygantas, J. Rėdikaitė ir R. Silbajoris. Trūksta V. Klemo.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

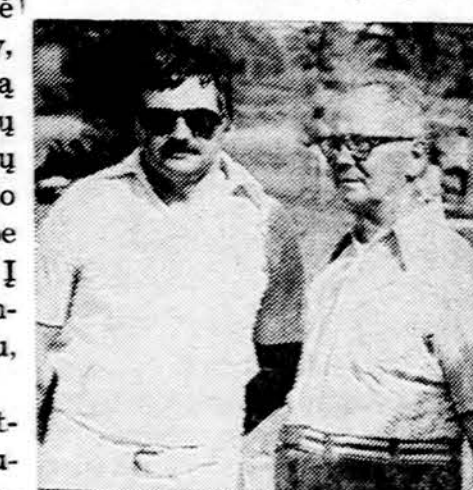
— **Dail. Jonas Kimša** yra sunkiai susirgęs ir guli St. John's Hospital, Room 361. Ligoninės adresas: 1323-22 Street, Santa Monica, Calif. 90404, tel. (213) 829-5511. Dailininko gerbėjai galėtų jam parašyti bent linkėjimų laiškelį, nes ligoninėje gali tekti ilgiau pagulėti.

— **Stasys Skurvydas**, kaip praneša "The Jersey Journal" padovanojo Kearny miesto, New Jersey valstijoje, bibliotekai visą Liet. enciklopediją anglų kalba, įteikdamas 5 tomus. Ta proga "Kearny Observer" atspausdino platesnį rašinį apie lietuviškąją enciklopediją anglų kalba — "Library Gets Encyclopedia on Lithuania", kuriame aptaria minėto leidinio pobūdį ir turinį. Kartu laikraštis atspausdino ir St. Skurvydo nuotrauką.

— **Bostono lietuviai** Tautos šventės minėjimą ruošia rugsėjo 25 d. So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos salėje. Kartu bus paminėta ir dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukaktis.

— **Lietuvių diena**, 63-oji iš eilės, ruošiamą rugpjūčio 14 d. Lakewood parke. Šios šventės organizatoriai yra Lietuvos vyčių Anthracite 144 kuopa. Šventės ruošia vadovaujama Anna Kilzas Vargo. Bus plati meninė programa. Pagrindinis kalbėtojas — kun. Kazys Pugevičius, Liet. katalikų tarnybos pirminkas.

— **Algis Rugienius**, veiklus Detroito jaunosios kartos visuomenininkas ir JAV LB tarybos narys, sėkmingai tarpininkauja JAV LB krašto valdybai jos paruošty radijo pusvalandžių anglų kalba pasiūlymų programų Toronto golfinkai Bay City, Michigan, laimėjęs perinamąją tarpmiestinę taurę. O po dviejų dienų žaidynių ir sunkių kovų rugp. 4 l., sekmadienio vakare, to paties Silver Lake Golfo klube puošnioj salėj įvyks banketas. Į banketą kviečiami visi golfinkai, o ypač svečiai: juo daugiau, tuo linksniau!

Dainavos jaunimo stovyklos metu — šventėje susitikę šneka — inž. Algis Zaprackas ir PLB Garbės pirm. Stasys Barzdukas

Banketo meninę programą atliks mūsų žinomoji solistė Prarimė Ragienė ir svečiai iš Toronto puikūs golfinkai: solistas Rimas Strimaitis (labai gerai pasirodęs "Romeo ir Julija" lietuvių operos spektaklyje) ir Algis Simanavičius. Banketo metu bus įteikti žymenys laimėtojams. Taip pat visi golfinkai bus apdovanoti suvenyrais. Po oficialios dalies ir vakarienos bus šokiai, grojant Neolituany orkestrui.

Chicago Lietuvos Golfo klubo žaidynių rengimo komitetas tikisi ir laukia visų golfinkų pritarimo ir gausaus dalyvavimo, kad ši graži tradicija — tarpmiestinės žaidynės dar ilgai išliksilaukytų. L. L.

CHICAGOS ŽINIOS

SUZINOJO, KAD MIRS

Norėdamas pagosti kaulų vėžiu nepagydomai sergantį berniuką Scott Crull, gyvenantį 564 Garden Ave., Chicagoje, beisbolo žaidikas B. Murces pažadėjo, kad specialiai dėl jo padarys gerus bėgimus. Laimingas berniukas sekė žaidimą televizijoje, kai užsimiršęs pranešėjas sumirėjo, kad Murces stengiasi gerai žaisti, norėdamas pradžiuginti kaulų vėžiu mirtinai susirgusį berniuką Crull. Berniukas to pirma nežinojo.

PABLČDĖS SAUDYTOJAS

Vienas žmogus buvo nušautas, keturi sužeisti, kai Mt. Prospect priemiesty, Just Gamas žaidimų arkadoje, pradėjo šaudyti 16 metų jaunuolis. Šaudė, kur papulė. Nušovė stud. O. Meisenheimerį, 21 m. Paleido gal apie 50 šūvių. Kaltininkas areštuotas.

GABENO DINAMITĀ

Areštuoti keturi čekiečiai, kurie gabeno 200 gabalų dinamitą, 200 kapsulių ir 200 pėdų įdegiklių. Juos sekė nuo pat Tennessee, bet areštavo 80 kely netoli Gary. Buvo suimti M. Lawson, 42 m., jo žmona Dorothy, 37 m., G. Lloyd, 17 m., ir D. Perry, 20 m. Įtariama, kad jie norėjo sprogdinti apsupintą portorikiečių radikalus.

MIRTIS PER KLADĄ

Policija nušovė 15 m. berniuką D. Thomą, kuris iššokęs per langą iš namo bėgo tolyn, neklaušdamas policijos liepimo sustoti. Policija buvo iškviesta prie to namo, 5207 So. Calumet, Chicagoje, nes ten buvo įsibrovęs plėšikas. Policija manė, kad bėgantis berniukas buvo įsibrovėlis, o jis, matyt, bėgo manydamas, kad atėjo plėšikai, persirengę policininkais.

žinių" žurnalo numerį, žurnalą ilgesnį laiką redagavo a. a. Algirdas Kačanauskas. Naujame numeryje manoma plačiau prisiminti vėlonių muziką — redaktorių.

— "Boston Globe" laikraštis atspausdino Juliaus Špakevičiaus, žinomo lietuvių visuomenės veikėjo atvirą laišką, kuriame jis prašo JAV prezidentą Jimmy Carterį užtarti pavergtas valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją, nes jų gyventojai negali naudotis žmogaus teisėmis.

KANADOJE

— **Vacl. Verikaitis** praneša, kad turėjęs įvykti į Kanadą 1947 m. atvykusių lietuvių 30-ties metų sukaktį paminėti pobūvis, kuris turėjo būti rugsėjo 2 d. Toronto, neįvyks, nes norinčių dalyvauti atsirado labai mažas skaičius (iš numatytų 350-400 asmenų teatsilepė tik apie 35). Todėl šio pobūvio surengti neįmanoma ir jis atšaukiamas.

— **KL Jaunimo sąjungos** stovyklos atsisveikinimo vakaras Yamnaska Centre (40 mylių nuo Calgario) praėjo įspūdingai. Meninę programą atliko "Volungės" iš Toronto, padainuodamos lietuvių kompozitorių dainų. Akordeonistė R. Šoliūnaitė įtraukė visus svečius ir stovyklos dalyvius į bendras dainas. Už pavyzdinę stovyklavimo tvarką stovyklos dalyviai gavo Calgario miesto piliečių pažymėjimus, kuriuos įteikė K. Dubauskas. Visai stovyklai ir vakaro programai vadovavo A. Vyšniauskas.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Jurgis Mikellaitis** — George Mikell, Londone gyvenęs filmų aktorius, apdovanotas Islamo ordinu. Ordinas buvo jam įteiktas už nuopelnus kultūrinėje srityje.

— **Bradforde** rugp. 13 d. įvyksta didysis lietuvių giminių ir bičiulių metinis suskrydis.

— **Manchesterio** lietuvių pagerbė žinomą visuomenininką V. Kupstį, jo pensijon išėjimo progą. Pagerbimą suruošė vietos ramovėnai.

OKUP. LIETUVOJE

— **Kalbinė ekspedicija** šių metų vasarą dirbo Ukmergės rajone. Ją sudarė 13 grupių, po 6-8 žmones kiekvienoje. Užrašinėjo vietovardžius, pavardes, vardus, tarmiškų būdingumus, retus žodžius, tautosaką. Iš viso užrašyta apie 25,000 kalbinių vienetų, jų tarpe apie 9000 vietovardžių, apie 2000 retų žodžių, apie 4000 pavardžių.

— **Šiauliuose** veikia marksizmo — leninizmo "universitetas", kuriame daug dėmesio kreipiama ateizmo propagandininkų paruošimui. Šiais metais šią mokyklą baigė 170 propagandininkų.

— **Skulptoriaus Broniaus** Pundžiaus 70 metų amžiaus suaktis prisiminta okup. Lietuvos spaudoje. Iš atliktų dailės darbų pažymėtini: lakūnų Darius ir Girėno skulptūra Puntuko akmenyje, netoli Anykščių, Maironio biustas, Motiejiaus Valančiaus skulptūrinis portretas ir kiti. Skulptorius mirė Lietuvoje 1959 metais.

With Liberty & Justice

— o —

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurią atvira ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesia keliu į saugų visų gerbūvį.

Knyga gaunama ir Drauge, minkštasis — \$5.95.

Kaina kietais viršeliais \$5.95.